

Herczego-
-cikk, ille-
l. t.-c. sze-
ég az 1914.
előző idő-
korona or-
csak folyó
gy azután
örvények-
bi bejelen-

ZSEF,
gyigazgató.

lag betűből sz-
minden szó 10
Apró hirdetések
re fizetendő.

EK

R IZR.
ÖNŐ

et, elemít
oktat, vi-
st keres.

R IZR.
ÖNŐ

ányokkal
ára állást

Gyuláné
rnémell-
lyező In-

3
anulót

ra (kóser
ad özv.
é, Arany
3. szám.

DÓ
on-

tér 8.
an két

, kapu
bejá-
or zva
n no-
sejére
vábbá
kitűző
s. Er-
gyan-
ilmos
jtónál.

SÖR

ÉBE!

szíves
EIMET
alatt) és
árusító-
s voltá-
talansá-
közön-
niért is
ségletét
egyelőll
ő árak-

.
r.

iel
szám.

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA,
NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Diadallal biztat a galíciai csata

Föltartózatlan előnyomulás Lublin felé — Középhadunk balszárnya győzelmeiket aratott — A németek százhusz kilométerre vannak Páris-hoz — A francia főparancsok lemondott. Bordeaux lesz a francia főváros

Lélegzetét visszafojtva lesi az osztrák-magyar monarchia ötven millió lakója annak az óriási csatának az eredményét, amelyet hadseregünk Kelet-Galiciában és Orosz-Lengyelországban vív a muszka cár seregeivel. Minden perc, amit szívszorongva élünk át, esztendőknél tűnik, mert érezzük, hogy sorsunkat kovácsolják odafönn vitéz katonáink fegyverei, hogy ezek a fegyverek most valóban történelmet írnak, talán évszázadokig terjedő korszaknak az alapjait rakják le.

A szorongó érzés lassan-lassan helyet ad a szabadabb lélegzésnek, hogy nemsokára teljesen átengedhessék magukat a lelkek a boldogság örömnámorának. Még mindig nem vagyunk abban a helyzetben, hogy befejezett tényeket közöljünk, de azt már jelenthetjük, hogy *rengeteg harcmező óriási területének jó részén hadseregünk diadalt aratott és konstálthatjuk, hogy hőselkü hadseregünk fokrol-fokra haladva, valóra váltja a legyőzhetetlenségébe vetett reményeinket. Az oroszokkal folyó döntő csatát a diadal jegyében indították meg csapataink s teljes diadallal fogják befejezni.*

A galíciai gigászi mérközés éppen úgy a moszkovita kolosszus összeomlását fogja eredményezni, amint a szövetséges német hadsereg összeroppantja a franciák hazáját. Franciaországot a siralom völgyévé változtatták át a német diadalmok. Talán csak készülőben lévő eseményt jelent az az alább olvasható táviratunk, hogy Párisban a forradalom rémei dülnek, de annyi tény, hogy Páris közel érzi veszét: a főparancsnok lemondása, az ország fővárosának Bordeauxba való áthelyezésének terve a siralmas pusztulás jelei: Mai távirataink itt következnek:

Hadseregpáncs a kraszniki diadalról

Budapest, augusztus 30. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A hadisajtószállásról jelentik:

Dankl Viktor lovassági tábornok hadseregpáncsok augusztus 26-án a következő hadseregpáncsot intézte az alája rendelt csapatokhoz:

A hadsereg augusztus 23-án és 24-én a kraszniki, polchnai és gordii csatában fénye-

sen kiállotta a tüzkereztséget. Valamennyi hadtest, a csapatok halálmegevető vitézségével az ellenséget menekülésszerű visszavonulásra kényszerítette. Az eddigi megállapítás szerint 3 zászló, 24 ágyu és számos gépfegyver jutott kezünkbe és 6000-nél több foglyot ejtettünk.

Szívből köszönetet mondok a hadseregnek szeretve szeretett legfőbb hadurunknak és a hazának teljesített szolgálataiért. De fájdalom is tölti el lelkünket: sok bajtársunk esett el a becsület mezején, reájuk gondolunk e magasztos órában. Még sok harc és sok fáradság áll előttünk. A derék hadsereg — bizonyos vagyok benne, — mind győzni fogja.

Dankl lovassági tábornok.

Lublin felé

Bécs, augusztus 30. (Magyar Távirati Iroda.) Csapataink, melyek a kraszniki diadalt kivívták, Lublin felé masíroznak.

Kedvezően állunk

Budapest, augusztus 30. (Magántávirat a hadisajtószállásról. Feladatott délelőtt 9 óra 50 perckor, érkezett délelőtt 11 óra 20 perckor.) A csata óriási vonalon, szép időben folyik. Kedvezően állunk.

Hivatalos jelentés a döntő csatáról

Budapest, augusztus 30. (Hivatalos jelentés, érkezett este 7 óra 45 perckor.)

Az orosz hadiszíntéren az ütközetek változatlanul hevesen folynak. A többszörösen megerősített ellenséges állások dacára a feltartóztatlanul Lublin felé előnyomuló Dankl-féle hadseregtől keletre, a Bug és a Wieprz között, saját erőink augusztus 26-án megkezdték a támadást a Cholm vidékéről szembe nyomuló erős orosz hadsereg ellen. Ebből a kraszniki csata után további makacs, a mi támadó szellemtől áthatott csapataink részéről diadalmos harcok fejlődtek ki Zamosc-nél, ugyszintén Tomaszovtól északra és északkeletre. Ezekbe a harcokba a Galli-

cia területéről szintén orosz területre előre vetett saját csapataink eredményesen szóltak bele. Ezekben a harcokban éppen úgy, mint a kraszniki ütközetben sok ezer foglyot ejtettünk.

Kelet-Galiciában csapataink kiváló bravurral és szívóssággal tartják magukat az igen hatalmas ellenséges tuleróvel szemben. (Miniszterelnökségi sajtóosztálya.)

A középhad diadalmi

Budapest, augusztus 30. (Magyar Távirati Iroda cenzurázott jelentése.)

A sajtóhadiszállásról délben reményteljes híreket kaptunk. Kilátásaink győzelemmel kecsegtetők.

Bécs, augusztus 30. (Magyar Távirati Iroda cenzurázott jelentése.)

Roda-Roda, a Neue Freie Presse haditudósítója jelenti, hogy középhadunk balszárnya Rawaruska és Zolkiew között jelentős sikereket ért el.

Lemberg, augusztus 30. (Magyar Távirati Iroda cenzurázott jelentése.)

Az itteni lapok jelentik, hogy Lemberg-től északra diadalmos csatát vívtunk. A lakosság hangulata nyugodt. A harcterről érkező magánjelentések a csata diadalmos befejezését sejtetik.

Egy honvédhuszár 40 kozákot ölt meg

Lemberg, augusztus 30. Az itteni kórházban egy magyar honvédhuszárt ápolnak. A huszár, mikor eszméletre tért, azt kérte, hogy írják az ágya fölötti táblára: „Negyven kozákot megöltem”. A kórház vezetősége teljesítette a huszár kérését.

120 kilométerre Páris-hoz

Berlin, augusztus 30. (Budapesti Tudósító.) A német avant-gárda már 120 kilométerre sincs Páristól. A német csapatok folyton előnyomulnak.

A franciák kivonultak Lille várából

Köln, augusztus 30. (Magyar Távirati Iroda.) A Kölnische Zeitung jelenti, hogy **Lille 50,000 főnyi helyőrsége kivonult a városból.**

(Lille város Nord département fővárosa, a belga határtól délre, alig néhány kilométernyire fekszik a Deule csatorna és a Lys mellett. Rendkívül fontos erősség. A helyőrségnek az erősségből való kivonulásáról szóló hír nem érkezik meglepetésszerűen a francia kormányhoz azon kiáltvány után, amely szerint a francia hadvezetés minden erőt a Belgium felől betóduló németek ellen koncentrált főserg megerősítésére visz.

Bordeaux lesz a francia főváros

Bécs, augusztus 30. A Wiener Journal jelenti Berlinből:

Párisban hír szerint komolyan foglalkoznak azzal a tervvel, hogy a kormány székhelyét Bordeauxba helyezték át, éppen úgy, mint az 1871-iki német-francia háború idején történt. (A Bordeauxba 1871. február 12-ikére összehívott nemzetgyűlés szavazta meg március 1-én az ideiglenes versaillesi békefeltételeket.)

Forradalom Párisban?

Köln, augusztus 30. A Kölnische Volkzeitung azt jelenti, hogy Párisban kitört a forradalom és a főváros utcáin véres harcok dúlnak.

Joffre lemondott

Budapest, augusztus 30. (Magyar Távirati Iroda.)

Párisi lapjelentések szerint Joffre tábornagy benyújtotta főparancsnoki állásáról való lemondását.

A debreceni gyárosok és a háború

Amint már jelentettük, Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszter leiratot intézett a szaktestületekhez, melyben felszólította őket, igyekezzenek odahatni, hogy a vállalatok üzemüket főtartsák, a munkásokat lehetőleg foglalkoztassák, viszont a minisztérium a forgalom helyreállításával, pénzügyi tekintetben az export könnyítésével rajta lesz, hogy ez áldozatokat lehetővé tegye és kéri, hogy az óhajaikat és kívánságaikat eléje terjesszék.

A Mgyosz. debreceni fiókja mai ülésében foglalkozott e rendelettel. A munkásokat illetőleg azt panaszzák, hogy nélkülözhetlen szakmunkásaikat, a műszerészeket, gépészeket behívták és a felmentési rendeleteket megszigorították. Minden gyár végtelen erőfeszítéssel igyekszik az itthon maradt munkásokat, ha felváltva is, foglalkoztatni, a távollévő családját segíyezni. Még így is nagy a munkanélküliek száma, akik hibájukon kívül ép úgy véreznek, mint társaik a harcmezőn. Németország ép oly fontosnak tartja az otthonmaradottak békés munkáját, bámulatos energiával szervezik a városok polgármesterei a munkanélküliek foglalkoztatását. — Nálunk alig történik valami. Ezért tekintettel a tömeges katonai szükségletekre, sürgőnyileg fordul a fiók a központhoz, közölje mintákkal és szabványokkal, mely cikkeket lehet helyi szervezetek által a munkanélküliek útján, esetleg háziipari kezelésben előállítani, kéri a kicsztásnál a nagyobb vidéki városok feltét-

len figyelembevételét, mert míg a hádbavonultak családjai legalább segélyt kapnak, a tél felé közeledünk és több ezer ember keres munkát.

Átir a fiók a kereskedelmi- és iparkamrához és kéri, hogy állandó felvilágosító irodát szervezzen és, mert a kamarai tisztviselők nagy részét behívták és roppant munka szakadt a kamarára, a rokontestületek bevonásával, hol szállítási, katonai és egyéb ügyben szóbeli felvilágosítást kaphassanak az érdeklődők.

Rendkívül csodálkozással értesült a fiók arról, hogy a szabályok betűszerinti, tulszigorú alkalmazásával kereskedőknek és iparosoknak, kik árubeszerzésük és más üzleti ügyben elutazni akarnak, megtagadják az igazolvány kiadását, melyet pedig Budapesten és más városokban minden tisztességes polgárnak szó nélkül kiadnak. Panaszolják, hogy a katonai bizottságokba szakértőként a szaktestületek meghallgatása nélkül nem szakembereket küldött ki a város.

Felir a fiók a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy ha az üzemek fentartását óhajtja, terjessze ki a közraktárak jogkörét, a váltók eszközpótlását és sürgeti a tervbe vett háború segítő bank létesítését. A Szövetség erre vonatkozó kérdéseire Kuthi Sándor dr. titkár készített szakszerű tervezetet, melyet elfogadtak. A hadiszállításoknál, de különösen közhatalóságoknál iparosoknak sok követelése van, melyek kiegyenlítését megsürgetik. A vitában részt vett Rauch Árpád, Aufricht Vilmos, Weisz Dávid, Dávidházy Kálmán, Ausch Soma gyárosok.

Szántó Győző elnök végül felhívta a tagokat, hogy a hadba vonultak családtagjainak fölsegélyezésére adakozzanak. A nyomban megindított gyűjtés 15 koronát eredményezett.

Franciaország fekete seregéről

Pár napja, hogy először lehetett olvasni róla a lapokban, sok embert ludbőrössé tett a hideg. És még ujság is akadt, amelyik szemére hányta Franciaországnak, hogy a *sárga veszedelem* mellé nyakára hozza Európának a *fekete veszedelmet*. Hát megnyugtathatjuk az ijedt keblű honfitársakat, hogy nem olyan fekete a szerecsen, amilyennek festik. Az bizonyos, hogy ezeket a csapatokat, amelyeket azóta már szét is vertek a németek, a franciák jó ideig mint különösen félelmetes erőt tüntették föl és az európai hadakat próbálták ijeszgetni velük. Ez különösen akkor volt, a mikor *Messing* és *Picquart* volt francia hadügyminiszterek terveket szőttek, hogy a gyarmatokon az általános védkötelezettségeket hozzák és százezer afrikai regrutát hoznak be Franciaországba.

Ezek a gyarmati csapatok azonban már rég megszűntek ijesztők lenni Európára. — A *zuávok* és *turkok* nem igen váltak be a német-francia háborúban s a francia hadügyminiszterek rég lemondtak arról, hogy százezer benszüllött fegyelmetlen hordájának, amelynek hazafiassága nagyon kétséges, puskát adjon a kezébe. Épp a jelenlegi pillanatban érdekes megismerni a gyarmati csapatok erejét és összeállítását.

Algirban a tizenkilencedik hadtest állomásozik, amely az algiri, oráni és konstantinei hadosztályokból áll és amelyhez tartozik még a tuniszi okkupációs hadosztály egy gyalogbrigáddal Tuniszban és egy másikkal Sousseban, valamint egy lovasbrigád ugyancsak Tuniszban.

Köztük leghiresebbek a *zuávok*, akik-

nek neve egy konstantinei-i kabyl-törzstől származik, négy ezred, négy-négy zászlóaljjal, utóbbiak négy-négy századdal. A *zuáv* nevet az arab katonák 1830-ban kapták, Algir meghódításakor. Később az arab elem kivált a *zuáv-ezredek*ből és belőlük alakultak a *turkol-ezredek*, amelyek nagyrészt arabokból állanak.

Az algiri hadtest tehát különféle csapattestek két osztályából áll. Az első osztályt sorozzák és 26,000 embert számlál. A második kategóriában részint európaiak, részint benszüllöttök vannak, ezek önkéntes csapatok. — Ide tartoznak az idegen légiók, számuk tizenkilencezer. A tuniszi divízió tizenkétezer ötszáz emberből álló francia csapatokat és kétezer emberből álló benszüllött zsoldos csapatokat foglal magában. Azonkívül Tunisz tizezer embert szállít a tartalékba.

A franciák azonban nem érték be az északafrikai bandákkal, hanem átcipelték Európába a szenegambiai szerecseneket is, kockára téve ezzel összes afrikai kolóniáit. Szenegálból huszonnégy zászlóalj szerecsen vadász, egy tüzérezred és öt svadron afrikai lovasság segédelmet kapott a végsőt kükörintő francia kakas. Ezeket La Rochette kikötőjében szállítottak partra s innen Angoulêmebe, a XII. hadtest parancsnokságának székhelyére vitték, ahol a fekete katonákat beillesztették a nyugat-franciaországi hadtest keretébe.

Egyéb idáig még nem történt velük — hogy itt is lesz legalább olyan melegük, mint a trópusok alatt volt, valószínű, de hogy visszakérülnek-e még a trópusok alá, nem bizonyos.

Egyek legyünk!

— Felhívás a tanítókhöz. —

Nagy és magasztos kötelességteljesítés várakozik most mindnyájunkra, de különösen a tanítószágra. Az az irtóztató háború, a melyet egyes államok kapzsisága és telhetetlensége világháborúvá növesztett és belénkényszerítették monarkiánkat ebbe a pénz- és véráldozatot igénylő csatába, rendkívüli helyzeteket teremtett. A tanárok, tanítók és papok százai vonultak be, hogy kivegyék részüket a hazaszeretetből. Amde a gyermekeket és ifjuságot még ilyenkor sem szabad hagyni parlagon, nevelés nélkül. Sőt ez a szomorú alkalom még inkább arra kínálkozik, hogy szítsuk fel a gyermekek fogékony szívében, lelkében a hazaszeretet tüzét. Moltke azt mondta 1871-ben, hogy a szedáni nagy győzelmet a Schulmeisterek vívták ki. Mutassuk meg mi is, akiket korunk, vagy egyéb testi fogyatékoságunknál fogva immár fegyverrel nem szolgálhatjuk a szent ügyet, hogy szolgálni tudjunk és akarjunk a hazát megteremtett energiával és munkával. Első sorban is ne engedjük, hogy egyetlen egy gyermek maradjon iskoláztatás nélkül; ne engedjük, hogy egyetlen egy gyermek is szükségét lészon. Tegyük félre most a jelleget, a felekezetiiséget és csak azt nézzük, hogy magyar tanítók vagyunk, akik magyar gyermekeket tanítanak és magyar gyermekeket segélyezünk.

A közös baj, a közös veszély összehozza a legellentétebb gondolkozású és természetű egyéneket. Mi pedig, magyar tanítók,

Tábori és hadi felszerelésekhez
EVŐSZKÖZÖK ♡ KESEK ♡ PALACKOK

FÓZOKÉSZÜLÉKEK, VIL-LANYOS LÁMPÁK, HÁTI ZSÁKOK ALVÓZSÁKOK
TEVESZŐR - TARARÓK

BŐRÖNDŐK BROWNING REVOLVEREK ÉS TÖLTÉNYEK
MENTZE ÁRUHÁZABAN,
PIAC-UTCA 38. SZÁM

bármely jelleghez tartoztunk is légyen, mindig egyik voltunk a hazafiságban, a kultura fejlesztésében, a nép boldogításában. Most kétszeresen kell, hogy egyik legyünk, hogy összetartsunk, hogy kölcsönösen egymást segítsük. Nagy megpróbáltatás előtt áll a nemzet: erős akaratot és kitartást kell tanusítani minden egyes polgárnak. A csüggedés a legveszedelmesebb lelkiállapot ilyenkor. Ugyanezért minden egyes tanító, tanár és pap legyen helyén, szíve és esze keressen és találjon mindenütt erős és bátor szókat, hogy a csüggedőket lelkesítse, a szomorkodókat bátorítsa, a kétségbeesőket támogassa, új lelket és reményt öntsön beléjük. — Ime ez a két nemes és magasztos feladat vár most a magyar tanítószágra: Nevelve tanítson mindenütt, ahol kell, ahol szükség van rá és bátorítson, vigasztaljon, lelkesítsen ott, ahol erre szükség van.

Legyünk egyik e szomorú viszonyok közt és az Isten is velünk lesz nem hagyja el az ő fiait, akik annyi megpróbáltatáson mentek már keresztül.

Kuthi Zsigmond.

960 kozák fogoly a debreceni állomáson

Egy magyar huszár hőstette

A krasniki csatában elfogott orosz hadifoglyok egy részét ma hajnalban szállították Debrecenen keresztül. Harmincnégy kocsiában vitték az orosz katonákat, számszerint kilencszázhatvanat. Legtöbbje kozák volt, azonban sokan voltak tüzerek és géppuskások is. A foglyok között tisztet is hoztak, rangban legmagasabb egy őrnagy volt, a többiek főhadnagyok és hadnagyok.

Öt óra után néhány perccel futott be a szatmári vonat, amelyet már vártak az állomási vonalparancsnokság tisztjei és az őrség. Szuronyos bakák vigyáztak, hogy engedelem nélkül valaki ne szállhasson ki a vonatból. Az állomáson élelmet kaptak a foglyok, akik mind fiatal emberek, amiből következtethető, hogy a sorhadból valók voltak. Az orosz katonák láthatóan örültek a magyar fogságnak; az állomáson egybegyűlteket jókedvűen üdvözölték, persze orosz nyelven. Némelyik a mellére ütött s nevetve mondta:

— *Mázsárszki*, — amivel — mint a tolmácssal magyaráztatták — azt akarták kifejezni, hogy ők ezentul magyarok lesznek.

A hadifoglyok vonatától számítva a második sínparon sebesülteket szállító vonat vesztegelt, melyen az északi csatateren harc képtelenné vált osztrák és magyar és orosz katonákat hozták. A pályaudvaron teát kaptak a sebesültek, akik könnyebb sebet kaptak, visszatérhettek csapataikhoz. A magyar katonák érdekes dolgokat beszéltek el a háborúról. Különösen egy huszár cugszfűrer vonta magára a jelenvoltak figyelmét, aki egy százkoronás bankjegyet tartott a kezében s a következőket beszélte:

— Rohamra indultunk nagyszámu kozák csapat ellen. Erős küzdelem után teljesen megsemmisítettük az ellenséget, akiknek megmaradt részét bekerítettük. Ekkor történt, hogy egy kozák a pikájával halántékon akarta szurni a zászlómat. Én megláttam ezt, odaugrottam s kardommal levágtam a kozák fejét. Nem sokkal később azután én sebesültem meg. A zászlós ur, amiért megmentettem, ezt

a százkoronást adta, azonkívül dícséretet is kaptam.

A derék katonát a közönség megéljenezte s többen ajándékot adtak neki.

Revolvermerénylet a cár ellen

A cár sértetlen maradt

Az orosz birodalom óriási testében, melyet két oldalról perzselő tűz közé fogtak az osztrák-magyar és a német seregek, a harmadik tűz lángját a moszkovita rabigát lerázni készülő forradalmi férfiak szitják. Azok a pusztító tüzek, amelyeket az orosz forradalom gyújtott a minap Odessza körül, vetettek szikrát a birodalom fővárosában s ez a forradalmi szikra magának a cárnak a személyét perzselte meg.

Kopenhágából táviratozzák a *Berliner Mittags-Zeitung*-nak, hogy Miklós cár ellen a napokban merényletet kíséreltek meg, amely azonban nem sikerült. A cárt Pétervárott akarták megölni. Mikor a cár palotájából a csapatszámra hajtatott, egy *Aksakov* nevű diák revolveréből rálőtt a cárra. A golyó a cár testőrségének egyik tagját találta, egy kozákot, aki holtan bukott le a lováról. A cár maga sértetlen maradt.

A kozákok letartóztatták a merénylet, a ki elmondta, hogy *Aksakov*-nak hívják, egyetemi hallgató s a forradalmi bizottságnak tagja. Bevallotta, hogy meg akarta ölni a cárt.

A meghiusult merényletnek áldozata lett a pétervári rendőrfőnök, akit nyomban a merénylet után elmozdították állásából.

Tűzzük föl a szövetségi hűség jelvényeit

*

A népek csatájának e nagy, világot alkotó pillanataiban összeforrtuk egy közös, szent fogadalomban: *Magyarország, Németország és Ausztria*.

Nyugat, dél kelet harcmezőin mint egy testvér küzd egymás mellett e három nép fia. Közös az élet, közös a halál, közös a diadal nagy gyönyörűsége!

A világ három táján a német, magyar és osztrák lobogó leng diadalról-diadalra!

És most szólunk hozzátok Debrecen és Hajdumegye közönsége! *Tűzzétek szívetek fölé e három ország színeit szövetségi hűségünk külső kifejezéseként*, mint a német és az osztrák nép viseli színeinket a szíve fölé.

A jelvény viselése izzó lelkesedésünk kifejezése azért a történelmi jelentőségű szövetkezésért, amely most a német, osztrák és magyar hadierők tűzkeresztségében elválaszthatatlanul összeforr a csatamezőkön.

Szent kötelessége ez ma minden magyarnak, amely elől kitérésnek helye nincs. Mert ne feledjük el, hogy *azok a kis jelvények még egy nemes és szent célt szolgálnak azzal, hogy az értük befolyó pénz megsebesült harcosaink szenvedésén segít könnyíteni*.

A jelvények, melyeken Ferenc József király és Vilmos császár arany nyomású képe van, a főváros közönsége körében rendkívül elterjedtek és a miniszterelnökség most országos akciót indított, hogy elterjedjenek az országban mindenfelé.

A jelvények megrendelésért érdeklődők

forduljanak a szövetségi hűség irodájához Budapest Papnövelde-utca 4-6 sz., Debrecenben Békés Lajos Piac-utcai és Bosznay J. és Társa Kossuth-utcai üzletében kaphatók a jelvények, darabonként 1 koronáért.

A Vörös Keresztért.

A Vörös Kereszt Egylet részére a következő adományok érkeztek: Debreceni Jótékony Nőegylet 500, Debreceni Izraelita Nőegylet 500, P. Nagy Zoltán 10, dr. Nagy Lajos 25, Kaszanyitzky Andor 20, dr. Vásáry István 20, ifj. Jóna János 50, Bechert Manó 15 koronát. — Fenti összegeket köszönettel nyugtázza és további adományokat kér Somossy László, a Vörös Kereszt Egylet pénztárnoka.

HIREK

*

— **Merénylet Vandervele szocialista vezér ellen.** Brüsszelből táviratozzák, hogy Vandervele, a belgiumi szociáldemokrata párt vezére ellen merényletet követtek el. Egy szociáldemokrata az utcán revolverrel rálőtt Vandervele-re, azonban nem találta el a szocialista vezért. A rendőrök elfogták a merénylet, aki azt vallotta, hogy azért akarta megölni Vandervelet, mert a háborus kabinetet támogatta.

— **Az állami főreáliskola az 1914-5. tanévben.** Az állami főreáliskolában az iskolai élet a rendes időben kezdődik meg. A tanítás a zsidó elemi iskola épületében fog folyni (Simonffy- és Kápolnási-utcák sarkán), a melyet a zsidó hitközség legnagyobb készsége ajánlott fel e célra. Ugyane helyiségben tartjuk meg a javító s egyéb vizsgálatokat, valamint a beírást. A javító vizsgálatok augusztus 29-én délután 3 órakor kezdődnek, a beírás pedig szeptember 1-én reggel 8 órakor. Minden tanuló, aki az 1914-5. iskolai évhez való jogát nem akarja elveszteni, köteles beíratkozni. Beírási díj 15 kor. 70 fillér. Egyéb felvilágosítást a reáliskola igazgatója ad rendes hivatalos irodájában.

— **Az utadópénztár költségvetése.** Debrecen város polgármestere a következőket teszi közzé: Debrecen sz. kir. város közigazgatási bizottságának a folyó 1914. évi augusztus hó 5-én 909/1914. kb. szám alatt kelt határozata folytán az utadó pénztár 1915-1916. évekre összeállított költségeloirányzata az 1890. évi I. t.-c. 22. §-a értelmében a folyó év augusztus hó 28-tól kezdődőleg 15 napi közszemlére a polgármesteri hivatalban kitétetik. Erről az érdekeltek azzal értesítettek, hogy az ez ellen irányuló észrevételeiket ugyancsak a polgármesteri hivatalhoz fentebb jelzett határidő alatt beadhatják.

— **A bevonuló katonák megvendégelése.** Biharstérről írja tudósítónk: Az utóbbi mozgósítás alkalmával elvonuló katonák megvendégelése az egész országban minden nagyobb állomáson szent lelkesedéssel történt. Sőt olyan községek is voltak, melyeknek állomásuk nem lévén, a harmadik faluba is elvitték vendégelésre szánt enni és innivalójukat. Így történt, hogy Bihar községhez, miután már napokon át megvendégelte az átvonuló katonákat, hozzája csatlakoztak a szomszéd állomás nélküli Kovácsi, Csátár, Töttelek, Szalárd és Siter községek is, az utóbbi (bár 1100 lélek) több mint 14 szekér ennivalót szállított azonkívül, hogy a lakosság háton, gyalogosan is temérdek mindent vitt. Örömmel vitték és adták magyar vendégszeretettel kimutatásul enni- és innivalókat és kívánták, hogy a háboru után kétszer annyi borostyánt vihessenek a hősök fejére nagy kiterjedésű erdőikből.

— **Egy leány, aki a harctérre indult.** — Marosvásárhelyről írja tudósítónk: Nagy Zseni 16 éves székely leány felszökött a kolozsvári katonavonatba és a harctér felé utazott. A szatmári vasuti állomáson észrevet-

ték a leányt, leszállították a vonatról s a szatmári rendőrség kényszerítve hazaküldte illetőségi helyére, Marosvásárhelyre. Itt mondotta el harci legendákba illő történetét:

— Tizenhat éves vagyok, marosvásárhelyi illetőségű, de Kolozsvárott lakom, ahol két bátyám katoná. Se apám, se anyám. Katonák között nőttem fel és nagyon szeretem a katonai életet. Mikor a háború kitört, jelentkeztem, hogy ápolónő akarok lenni, vigyének el a harctérre. Elutasítottak azzal, hogy akár hogyan is, de lémegek a harctérre. Gondoltam, hogy a harctéren valami olyan hősi tettet teszek, hogy megemlegessék a nevemet, hogy még halálom után is büszke legyek rá. Egyik testvérbátyám cugszifűrer a távirás ezrednél. Mikor ő elindult az ezredével, elhatároztam, hogy vele megyek. Felszöktem a katonávonatra. Rajtam és bátyámon kívül még 11 katoná volt abban a vagonban, ahova bebújtam. A vonat utolsó kocijában voltak ruhák, onnan kiválasztottak nekem egy uniformist, azt fel is vettem és már a hajamat is le akartam vágni, hogy a csákó megüljön a fejemben, de ruházatom hiányos maradt, mert nem találtunk olyan bakancsot, amelyik elég kicsi lett volna a lábamra. Szatmáron a bátyám leszállt, hogy reggelit vegyen nekem s minthogy a vonat sokáig állott, én is leszálltam. Itt vett észre a napos káplár, nem engedett visszaillesni a vonatra, hanem átadott a csendőröknek. Most hazaszuppolnak. De csak egy-két napig maradok itthon, azután nekilátok, hogy eljussak valamelyik harctérre. Nem nyugszom, míg háborúba nem jutok. Nem bánám, ha ott meg is halnék. — Ebben nem fog megakadályozni senki és semmi. Tudom én, hogy hajdanában nem toloncúton hozdozták azokat a nőket, akik a házárt harcolni akartak.

— A Népiroda munkásközvetítési osztályánál augusztus hó 29-én volt:

Munkás kínálat: Asztalos 51, festő 16, ács 19, molnár 4, bádigos 10, rézműves 2, cipész és csizmadia 44, papucsos 1, Földmunkás 8, betonos 1, gazdasági munkavezető 15, gépész 52, könyvkötő 1, gyári munkás 73, cukrász 1, kazánfűtő 13, reszelővágó 1, kovács 19, szerelő 10, kőműves 79, palafedő 1, lakatos 50, fémestergályos 1, mezőgazdasági napszámos 159, napszámos nők 115, mezőgazdasági cseléd 20, sültő munkás 1, szakácsnő 3, szabó 41, varrónő 11, szijgyártó 1, kerékgyártó 8, rajzoló 4, mindenese 7, nyomdász 9, üzleti alkalmazott 28, kályhás 1, fűszeres 3, borbély 4, kárpitos 4, mészáros 1, kefékötő 3. — Összesen 898.

Munkás kereslet: Raktári munkás 200, kovács 9, mezőgazdasági munkás 100, mezőgazdasági munkásnő 50, mezőgazdasági kocsis 5, cipész 11, borbély 10, molnár 4, mindenese 8, kerékgyártó 2, rikkancs 20, hentes tanuló 1, szobainas 1, majoros 1. — Összesen 422.

URANIA

Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója

EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Hétlőn — Kedden — Szerdán
augusztus hó 31-én, szeptember 1-én, 2-án

ABDAHR RAHMAN KINCSE
Keleti regge az Ezerégy éjszaka nyomán 4 felv.
Horrentó és Palermó. Természeti szépségek.
Fekete csillag. Kacagató.
Egy éjszaka. Kómikus jelenetek.
Olasz életkép.
La Camargó. 1 felvonásban.

HÁBORUS HIRADÓ.
Az első mozgófénykép, mely a mozgósítás óta megjelent.

Előadások kezdete este 6 órakor. Rendes helyárak. Folytatólagos bemenet.

Osztórtókon — Pénteken, szept. hó 8-án, 4-én
A KÉT ANYA.
Társadalmi dráma 3 felvonásban.

— **Kevesebb marhahúst fogyasszunk.** A hadiállapot idején a vágómarhafogyasztás csökkentése tárgyában kiadott belügyminiszteri rendelet tegnap érkezett le Hajdúvármegye és Debreczen város törvényhatóságához. E rendeletben azt mondja a belügyi kormány, hogy a hadrakelt sereg megfelelő élelmezése céljából a hadvezetőség az ország vágómarhaállományát, tekintettel arra, hogy az úgy a hadsereg élelmezése, mint a forgalmi érdekek szempontjából is legmegfelelőbb, fokozott mértékben veszi igénybe. A hadrakelt seregnek vágómarhával való élelmezése érdekében tehát kívánatos a marhaállomány lehető kiméltése és ennek megfelelően a polgári hatóság ez irányú fogyasztásának lehető csökkentése. A belügyminiszter felhívta a vármegyék alispánjait és városok polgármestereit, hogy ennek a jelenlegi rendkívüli helyzetben közérdekű célnak a biztosítása végett igyekezzenek megfelelő módon a lakosság körében odahatni, hogy az a marhahús-fogyasztástól minél kiterjedtebb mértékben a sertés- és juhhus-fogyasztásra térjen át. Megjegyzi a miniszter, hogy a sertés-hús-fogyasztás fokozása már annál az oknál fogva is kívánatos, és a lakosság érdekében való, mert az a zsír most erősen emelkedő árának alakulására is a legkedvezőbb hatást fogja gyakorolni.

— **Használt tankönyvek,** hatóságilag fertőtlenítve, valamint új állapotban is minden iskola részére kaphatók Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében, Piac-u. 34. sz., a főposta mellett.

— **Nincs hiány az élelmiszerekben.** Mitha csak szándékosan és céltudatosan terjeszték egyesek az élelmiszerek hiányáról koholt híreket, hogy az árakat fölverhessék; annyira elterjedt a közönség soraiban és sokan sietnek készleteket gyűjteni. Az elterjedt hír minden komoly alapot nélkülöz. Egész Magyarországon meglehetősen közép-termesünk volt gabonaművekben, amely a szükségleteket teljesen kielégíti; mindössze kivételre nem kerül. Gabona lábán sehol se maradt. Liszt és kenyér elegendő lesz. — Kukorica, burgonya, répa és zöldség, mindenféle konyhakerti vetemény bőven termelt. Bab, borsó, lencse szintén elegendő van. Piacainkon, hetivásárainkon láthatjuk, hogy a természet nem volt mostoha hozzánk az idén. Gyümölcsben sincs hiány. Tehát nyilvánvaló, hogy az élelmiszerhiány koholt híresztelés; aggodalomra semmi ok sincs. — A gyarmatárak is meg fognak érkezni. A semleges államok kereskedelmi hajói főnkadás nélkül szállítanak. Mindenesetre tanácsos lesz több takarékosággal és lemondással élni, mert ilyen rendkívüli időkben el kell készülni rendkívüli eshetőségekre is. Takarékos életmód mellett majd csak átéljük e rendkívül nehéz időket anélkül, hogy az éhínség veszedelme fenyegetne bennünket.

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári idényre

Egy szelvény 3. 10 m. hosszú	1 szelvény 7 ker.
teljes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 10 ker.
	1 szelvény 15 ker.
	1 szelvény 17 ker.
	1 szelvény 20 ker.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ért, mintegy feleáron, turistalódat, selyemkangarót, női kosztüm szöveteket stb. gyári árakon kelt, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetvásárlásánál közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacra rendel meg, igen jelentősök. Szabott, legelőkelőbb árak. Óriási választék. Minták, ingyenes kiszállítás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

10 szög 50 fillér, asztal minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 L

APRÓ HIRDETÉSEK

Vasárnap betűből szedett minden szög 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők.

A DEUTSCH-
üzletekben tescheni vaj, Andrassy vaj, írós vaj és gyenge vajas liptói túró mindennapkap' ható.

SZEGEDI PAPRIKA-
különlegességek óriási raktára I. INDENFELD J. JENO fűszer- és gyarmatár nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Ref. főiskola,
kereskedelmi, polgári, kath. gymnasium. Ablesz, Dóczy, nyilvános polgári intézet, valamint az összes más fiú- és leányiskolai tankönyvek előírás szerint fél áron kaphatók Harmathynál, Fűvészkert-utca 14. Köfés ingyen!

Iórávaló házmester felvétetik Széchenyi-u. 25.

Modern 1 szobás lakás
fürdőszobával, konyha és kamrával, hozzátartozékkal együtt, villanyvilágítással, háború tartamára kiadó.
Cím a kiadóhivatalban.

Kiadó lakás.
Török Bálint-utca 19. sz. alatti 4 szobás lakás mellékkeliségekkel és egész udvarral f. évi november hó 1-től, esetleg október 1-től kiadó. A lakás kivételre iránt értekezhetni Miklós-utca 24. szám alatt.

Katonák részére

Flanell-takarók, Téli alsó ingek és nadrágok

Donogán és Somossynál
DEBRECZEN, Kistemplombazár

Üzemnagyoobbitás folytán

nyomással:

1000 szines jóminőségű boríték K 3-60
1000 finom fehér boríték . . . " 6-
1000 félv üzleti levélpapír . . . " 7-
1000 szines levelező-lap . . . " 5-20

Egyéb nyomtatvány is elegáns, modern kivitelben, hasonló olcsó árak mellett

HOFFMANN és KRONOVITZ
KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
DEBRECZEN, PIAC-UTCZA 49.